

**UCHWAŁA NR IV/60/2019
RADY GMINY BAKALARZEWO**

z dnia 19 marca 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) **Rada Gminy Bakalarzewo uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr. inż Grzegorz Kozłowski

Załącznik do uchwały Nr IV/60/2019
Rady Gminy Bakalarzewo
z dnia 19 marca 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na 2019 rok

Wprowadzenie

Zjawisko nadużywania alkoholu przyczynia się do wielu zagrożeń w życiu zdrowotnym jednostki oraz do szeregu problemów społecznych takich jak między innymi przestępczość, zakłócanie porządku publicznego, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, utrata pracy i bezrobocie, ubóstwo czy też bezdomność.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244) realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Są one zobowiązane do corocznego uchwalania przez Radę Gminy Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który wpisuje się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bakalarzewo przyjętej Uchwałą Nr XLVI/264/14 Rady Gminy Bakalarzewo z dnia 14 października 2014 r.

Zgodnie z treścią tej ustawy gminy obowiązane są do m. in.:

- 1) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizatorami programu są instytucje i organizacje pozarządowe oraz osoby, które wnosząc swoje doświadczenie i inicjatywę w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych są integralną częścią systemu pomocy utworzonego w gminie Bakalarzewo.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Bakalarzewo dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych w gminie Bakalarzewo i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

I. DIAGNOZA

W celu trafnego dopasowania podejmowanych działań do potrzeb występujących w gminie Bakalarzewo, niezbędnym było przeprowadzenie analizy problemów społecznych występujących w tym środowisku. Diagnoza została sporządzona na podstawie danych uzyskanych od następujących podmiotów:

- referatów Urzędu Gminy,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ,
- Posterunku Policji w Bakalarzewie,
- Szkoła Podstawowa w Bakalarzewie,
- Powiatowego Urząd Pracy w Suwałkach,

- Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bakalarzewie,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach.

1. Struktura demograficzna Gminy Bakalarzewo

Gminę Bakalarzewo zamieszkują **3228 osoby** (stan na 30.11.2018 r.), (mniej o 3 osoby w stosunku do analogicznego okresu w 2017 r.) z czego:

- 1) **642 osób** w wieku przedprodukcyjnym, to jest do 18 r. życia,
- 2) **2170 osób** w wieku produkcyjnym, to jest kobiety i mężczyźni w wieku 18 - 67 lat,
- 3) **416 osoby** w wieku poprodukcyjnym, to jest kobiety i mężczyźni powyżej 67 lat.

Osoby te zamieszkują w **32 wsiach**, z czego najliczniejszą jest sama miejscowość Bakalarzewo licząca **871 osoby**.

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Bakalarza w Bakalarzewie

W Szkole Podstawowej im. Mikołaja Bakalarza w Bakalarzewie uczy się aktualnie **355**, w tym w gimnazjum – **24**, w szkole podstawowej łącznie z klasą „0” -**315** oraz do przedszkola uczęszcza **40 dzieci**. To one są tzw. bazą do prowadzenia działań profilaktycznych.

Na terenie gminy zamieszkują **46 osoby** bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach, z których **21 osób to kobiety i 25 osób to mężczyźni**. Bezrobotni **w wieku do 25 roku życia to 8 osób, 15 osób** długotrwale bezrobotnych i tylko **6 osób** z prawem do zasiłku dla bezrobotnych (dane ze statystyk PUP Suwałki na 30.09.2018 r.), a jak wynika z wielu statystyk bezrobocie jest przeważającym powodem do nadużywania alkoholu.

Sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy w 2017 r. była prowadzona w **11 punktach**, z których **6** jest umiejscowionych w samej miejscowości Bakalarzewo, z czego **2 punkty prowadziło sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży, natomiast 4 – poza miejscem sprzedaży**.

Pozostałe **5 punktów** są położone w miejscowościach Karasiewo, Kamionka Poprzeczna, Nieszki, Stara Chmielówka i Zdręby.

Są to punkty prowadzące sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Na 1 punkt sprzedaży alkoholu w **2017 roku** przypadało **294 osoby**.

W 2017 r. w punktach tych dokonano sprzedaży alkoholu na łączną kwotę **1.611.387,12 zł**.

Na ilość kupowanego alkoholu mają wpływ zakupy dokonywane w naszej gminy przez mieszkańców z innych terenów, w tym również przez odwiedzających naszą gminę turystów w okresie letnim. Jednocześnie należy zaznaczyć, że mieszkańcy naszej gminy również kupują alkohol poza terenem naszej gminy, można więc uznać, że rachunek prawie wyrównuje się.

Należy również nadmienić, że nasi mieszkańcy spożywają również alkohol nabywany z nielegalnych źródeł (również własnej produkcji), czyli sprzedawanych bez akcyzy.

Tak wysokie spożycie alkoholu przekłada się na wzrastającą liczbę osób uzależnionych od

alkoholu lub pijących ryzykownie – nadmiernie, co przyczynia się może do pogorszenia stanu zdrowia i problemy w funkcjonowaniu w rodzinie czy też społeczeństwie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może wszcząć postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od zaspokajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Liczba osób zgłaszanych na przymusowe leczenie:

- w **2017 r.** do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło **8 wniosków**,
- w **2018 r. do 30 listopada** wpłynęło **5 wniosków**.

Zjawisko nadużywania alkoholu współwystępuje bardzo często ze zjawiskiem stosowania przemocy w rodzinie.

Z danych Posterunku Policji w Bakalarzewie wynika, że w **2017 roku** było przeprowadzonych **67 interwencji domowych**, gdzie przyczyna była związana ze spożywaniem alkoholu, **18 osób** zostało doprowadzonych do Policyjnej Izby Zatrzymań Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach w celu wytrzeźwienia.

Ponadto w 2017 roku było przeprowadzonych **27 postępowań** karnych, gdzie występował problem alkoholu, oraz **18 postępowań** za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, w wyniku których zatrzymano 21 dokumentów prawo jazdy.

Ponadto założono **6 „Niebieskich Kart”**- które są prowadzone przez Policję i Zespół Interdyscyplinarny i w przypadku, gdy przemoc nie ustanie, będą prowadzone postępowania karne.

Bardzo często w strategiach rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkomanii zwraca się uwagę na istotę dwóch strategii: **zapobieganie oraz interwencję**. Szczególnie znaczenie mają więc działania profilaktyczne nakierowane na dzieci i młodzież, którzy znajdują się w grupie wysokiego ryzyka, ponieważ są bardzo podatni na wpływy środowiska.

W oparciu o art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, 2244) oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, 1490, 1669), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2018 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

II. Cel programu:

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustaw:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do:

- zapobiegania powstawaniu nowych problemów,
- zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
- zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

III. Zadania i sposób ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) kontynuację działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym dofinansowanie jego prowadzenia, które zapewnia PCPR w Suwałkach,
- 2) bieżące udzielanie informacji osobom zainteresowanym o profesjonalnych placówkach zajmujących się problemami alkoholowymi - GOPS,
- 3) prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, a w stosunku do osób nie wyrażających zgody na to leczenie, kierowanie do Sądu Rejonowego w Suwałkach wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, uiszczanie opłat za złożenie wniosku,
- 4) kierowanie na badania pozwalające ustalić uzależnienie od alkoholu oraz opłacanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - (psycholog i psychiatra),

- 5) współpracę z placówkami leczenia odwykowego i dofinansowanie ich działalności oraz współpracę z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach w zakresie specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz z innymi instytucjami zajmującymi się terapią osób uzależnionych,
- 6) udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) w oparciu o gminny system wsparcia dla ofiar przemocy domowej, współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną (współpraca z GOPS, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, kuratorami społecznymi oraz Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach na bazie Zespołu Interdyscyplinarnego),
- 2) pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego – pomoc psychologiczna i logopedyczna oraz pedagogiczna na bazie Zespołu Szkół w Bakalarzewie,
- 3) szkolenia dla przedstawicieli placówek i instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, poprzez:

- 1) organizowanie na terenie szkół i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, w tym realizacja kampanii „Postaw na rodzinę”,
- 2) współorganizacja i dofinansowanie imprez profilaktycznych, sportowych i kulturalno – oświatowych skierowanych do lokalnej społeczności,
- 3) organizacja popołudniowych zajęć sportowych również poza terenem gminy oraz zajęć innych – kurs samoobrony dla kobiet - także kulturalnych w dni wolne od nauki szkolnej i pracy, dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz finansowanie wynagrodzenia osób prowadzących te zajęcia, a także doposażenie powstającej na palcu Gminnej Biblioteki Publicznej „Siłowni na powietrzu”,
- 4) organizowanie innych aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, m.in. wycieczki krajoznawcze, biwaki, plenery, turnieje sportowe,
- 5) organizowanie w szkołach, bibliotece i świetlicy różnych konkursów (recytatorskich, malarskich i sportowych) o tematyce alkoholowej i narkomanii,
- 6) prenumerata czasopism, zakup książek, ulotek, broszur, poradników o tematyce alkoholowej w celu zaopatrzenia szkół, bibliotek oraz punktu konsultacyjnego w materiały edukacyjne,
- 7) dofinansowanie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży (kolonie socjoterapeutyczne) z rodzin z problemem alkoholowym,
- 8) podejmowanie i sfinansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, w tym między innymi „Szkoła dla rodziców i wychowawców”,
- 9) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli deklarujących gotowość podjęcia pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
- 10) szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych,
- 11) finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, a mianowicie:

- 1) tworzenie warunków do kulturalnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież na bazie szkół i biblioteki, a w tym dofinansowanie wyposażenia w urządzenia i materiały szkół i biblioteki umożliwiającą prowadzenie zajęć popołudniowych z dziećmi i młodzieżą oraz dla dorosłych,

- 2) współpraca z placówkami ochrony zdrowia zajmującymi się diagnostyką, terapią i rehabilitacją osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i współuzależnionych – m.in. Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Suwałkach, Szpitalem Psychiatrycznym w Suwałkach, biegłymi sądowymi orzekającymi o uzależnieniu oraz innymi w miarę dostępności,
- 3) współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji oraz wspieranie ich działalności.

IV. Koordynacja realizacji programu oraz kompetencje Komisji.

1. Koordynację realizacji programu zapewnia Przewodniczący Komisji, organizując jej pracę, powierzając wykonanie określonych zadań poszczególnym członkom Komisji.

2. Prace Komisji są dokumentowane.

3. Obsługę prawną i administracyjną realizacji Programu zapewnia Urząd Gminy.

4) Kompetencje Komisji:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii,
- motywowanie osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i ich rodzin do rozpoczęcia procesu leczenia,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzekania przez sąd orzeczeń o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Gminy,
- członkowie Komisji uczestniczą w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przy czym zespół do przeprowadzania kontroli powołuje Wójt,
- stosowanie narzędzia „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia wiadomości o stosowaniu przemocy przez osoby nadużywające alkoholu lub uzależnione od alkoholu.

5. Harmonogram spotkań Komisji:

- posiedzenia Komisji odbywają się raz na dwa miesiące (6 spotkań w roku), chyba że wystąpią istotne sprawy lub wydarzenia, gdzie spotkanie komisji będzie konieczne pozaplanowo,
- terminy spotkań Komisji ustala Przewodniczący Komisji i zawiadamia o nich członków Komisji pisemnie lub telefonicznie.

V. Partnerzy Gminy w realizacji Gminnego Programu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bakalarzewie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bakalarzewie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach,
- Podstawowa Opieka Zdrowotna,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Sąd Rejonowy,
- Szkoła Podstawowa w Bakalarzewie,
- organizacje pozarządowe.

Program ten stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bakalarzewo.

Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku, do końca I kwartału za rok poprzedni.

VI. Zabezpieczenie finansowe realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane w ramach środków własnych gminy Bakalarzewo z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez przedsiębiorców prowadzących ich sprzedaż.

W projekcie budżetu gminy na 2019 r. zaplanowano wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie **40.000,00** złotych z czego:

- kwotę w wys. **30.000,00** przeznacza się na realizację zadań zawartych w programie dotyczącym profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i będą się one znajdować w strukturze budżetu gminy - merytorycznie w dziale 851, rozdziale 85154 – „przeciwdziałanie alkoholizmowi”,
- kwotę w wys. **10.000,00** przeznacza się na realizację zadań zawartych w programie dotyczącym profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i będą się one znajdować w strukturze budżetu gminy – merytorycznie w dziale 851, rozdziale 85153 – „zwalczanie narkomanii”.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Przewodniczącemu Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 150,00 zł brutto za jedno posiedzenie.

2. Członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120,00 zł brutto za jedno posiedzenie.

3. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest:

- 1) potwierdzenie podpisem na liście obecności udziału w posiedzeniu,
- 2) udokumentowanie odbycia posiedzenia protokołem obrazującym przebieg posiedzenia, rozpatrywane zagadnienia i przyjęte ustalenia,
- 3) członkom Komisji będącym pracownikami samorządowymi wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 przysługuje tylko w przypadkach, gdy posiedzenie odbywa się po godzinach pracy.

4. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów w związku z wyjazdami na szkolenia, warsztaty, sympozja i konferencje związane z profilaktyką uzależnień zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).